

หลักสูตรเหล่าทหารแพทย์ชั้นนายเรือ Medical Corps Officer Course

สุวพัทธ์ เวศม์วิบูลย์

Suwapak Vesamavibool

กองวิทยาการ ศูนย์วิทยาการ กรมแพทย์ทหารเรือ กรุงเทพมหานคร

Academic Affairs Division, Academic Affairs Service Center, Naval Medical Department,

Royal Thai Navy, Bangkok

Corresponding Author: ksuwapak@gmail.com

บทนำ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารจัดการในทุกองค์กร ภายหลังจากที่องค์กรได้คัดเลือกบุคลากรที่เหมาะสมตามตำแหน่งหน้าที่เข้ามาทำงานในระยะหนึ่งแล้ว จำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรแต่ละระดับให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่นเดียวกับกองทัพเรือ (ทร.) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนากำลังพลทุกพรรคเหล่า ทั้งระดับผู้บริหารและระดับปฏิบัติการ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์กองทัพเรือ 20 ปี ที่ได้กำหนดแนวทางการพัฒนากำลังพลให้มีระบบการบริหารจัดการกำลังพลและระบบการพัฒนากำลังพลตามหลักขีดสมรรถนะที่มีประสิทธิภาพ มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและการพัฒนาตนเอง และที่สำคัญจะต้องมีแนวทางการเตรียมบุคลากร/บริหารจัดการสำหรับตำแหน่งผู้บริหาร ตำแหน่งที่สำคัญ และกลุ่มที่มีขีดสมรรถนะสูง ที่เหมาะสมและเป็นธรรม¹

ในส่วนของกรมแพทย์ทหารเรือ (พร.) มีการกำหนดแผนพัฒนากำลังพลสายแพทย์ทั้งด้านสายวิทยาการ อาทิ การจัดหลักสูตรฝึกอบรมที่มีเนื้อหาเฉพาะทางด้านการแพทย์ การพยาบาล และสหสาขา และแผนการพัฒนากำลังพลตามแนวทางการรับราชการ เพื่อก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งตามโครงสร้างการบริหารงานและอัตราที่กำหนดไว้ของหน่วย นับจากอดีตจนกระทั่งถึงปัจจุบัน พร. ได้มอบหมายให้กองวิทยาการ ศูนย์วิทยาการ กรมแพทย์ทหารเรือ (กวก.ศวก.พร.) จัดการอบรมหลักสูตรตามแนวทางการรับราชการ 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรอาชีพเพื่อเลื่อนฐานะขึ้นพันจ่าเอก พรรคพิเศษ เหล่าทหารแพทย์ (จะขอกล่าวรายละเอียดในฉบับต่อไป) และหลักสูตรเหล่าทหารแพทย์ชั้นนายเรือ ซึ่งในบทความนี้จะกล่าวถึงเหตุผลที่มาในการสร้างหลักสูตรฯ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ ความแตกต่างระหว่างหลักสูตรของ พร. และ ของกรมยุทธศึกษาทหารเรือ (ยศ.ทร.) จุดเด่นและจุดอ่อนของหลักสูตรฯ การพัฒนาหลักสูตรฯ ประสิทธิภาพและคุณภาพของหลักสูตรฯ และแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฯ ในอนาคต

เหตุผลที่มาของการสร้างหลักสูตรเหล่าทหารแพทย์ชั้นนายเรือ

การที่ พร. ต้องจัดทำหลักสูตรเหล่าทหารแพทย์ชั้นนายเรือขึ้นเพื่ออบรมกำลังพลสายแพทย์ แทนการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมหลักสูตรนายทหารชั้นต้นของ ยศ.ทร. มีสาเหตุหลักที่สำคัญ 2 ประการ คือ 1) การขาดแคลนแพทย์ พยาบาล และสหสาขาในการปฏิบัติงาน หากต้องเข้ารับการอบรมในหลักสูตรของ

ยศ.ทร. ที่ต้องใช้ระยะเวลาอบรมนานถึง 6 เดือน 2) ข้อจำกัดของชั้นยศของแพทย์ ที่ในขณะครองยศเรือเอกถึงนาวาตรีจะตรงกับช่วงเวลาที่ต้องเพิ่มพูนคุณวุฒิแพทย์เฉพาะทาง และหากแพทย์ไม่ได้เข้ารับการอบรมในหลักสูตรผู้บริหารระดับต้น ก็จะทำให้เสียสิทธิ์ในการเข้ารับการอบรมในหลักสูตรผู้บริหารระดับกลางต่อไป เช่น หลักสูตรนายทหารอาวุโส

≡ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรและความแตกต่างของหลักสูตรของกรมแพทย์ทหารเรือ กับกรมยุทธศึกษาทหารเรือ ≡

หลักสูตรเหล่าทหารแพทย์ชั้นนายเรือ สร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผู้บริหารระดับต้น เช่นเดียวกับหลักสูตรนายทหารชั้นต้นทั่วไป ของ ยศ.ทร. ที่มุ่งหมายในการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและประสบการณ์ให้แก่นายทหารพรตพิเศษ หรือนอกเหนือจากพรตพิเศษ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ระดับหัวหน้าแผนกได้² อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่าง 2 หลักสูตร จะพบว่ามีความแตกต่างกันบางประการ³ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความแตกต่างของหลักสูตรนายทหารชั้นต้นทั่วไปและหลักสูตรเหล่าทหารแพทย์ชั้นนายเรือ

ประเด็น	หลักสูตรนายทหารชั้นต้นทั่วไป (ยศ.ทร.)	หลักสูตรเหล่าทหารแพทย์ ชั้นนายเรือ (พร.)
ผู้เข้ารับการอบรม	กำลังพล ทร.	กำลังพลสายแพทย์ ของ พร.
ชั้นยศที่เข้ารับการอบรม	เรือตรี (ร.ต.) - เรือเอก (ร.อ.)	เรือตรี (ร.ต.) - นาวาโท (น.ท.)
ระยะเวลาการอบรม	24 สัปดาห์ (6 เดือน)	12 สัปดาห์ (3 เดือน)
หมวดวิชา/รายวิชา	1. หมวดวิชาผู้นำและการบริหาร (108 ชม.) 2. หมวดวิชาความมั่นคงแห่งชาติ (18 ชม.) 3. หมวดวิชาเสนาธิการกิจ (126 ชม.) 4. หมวดวิชาปฏิบัติการทางทหาร (132 ชม.) 5. หมวดวิชาสังคม (51 ชม.)	1. วิชาเสนาธิการกิจ (64 ชม.) 2. วิชาการบริหารงานทางทหาร (56 ชม.) 3. วิชาเสริมศักยภาพผู้บริหาร (40 ชม.) 4. วิชาระบบบริการสุขภาพ (24 ชม.) 5. วิชาการแพทย์ทหาร (64 ชม.) 6. วิชาเวชศาสตร์ทางทะเล (48 ชม.) 7. วิชากิจกรรมเสริมทักษะ และการบรรยายพิเศษ (56 ชม.)

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าหลักสูตรเหล่าทหารแพทย์ชั้นนายเรือ ได้บรรจุรายวิชาและเนื้อหาหลักที่เป็นหน้าที่ของฝ่ายอำนวยการ ได้แก่ วิชาเสนาธิการกิจ โดยในรายวิชานี้ พร. ได้เชิญทีมวิทยากรที่สอนในหมวดวิชาเสนาธิการกิจของหลักสูตรนายทหารชั้นต้นทั่วไป ของ ยศ.ทร. มาถ่ายทอดความรู้และฝึกภาคปฏิบัติให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม รวมถึงการบรรจุรายวิชาการบริหารงานทางทหาร ที่มีเนื้อหาเช่นเดียวกันกับหมวดวิชาผู้นำและการบริหาร เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับหลักสูตรของ ยศ.ทร. นอกจากนี้ พร. ยังได้เพิ่มรายวิชาเสริมศักยภาพผู้บริหาร ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับทักษะที่สำคัญของผู้บริหารยุคใหม่ที่ต้องนำการเปลี่ยนแปลง

จุดเด่นและจุดอ่อนของหลักสูตรเหล่าทหารแพทย์ชั้นนายเรือ

การสร้างหลักสูตรผู้บริหารระดับต้นของ พร. มีจุดเด่นเพื่อให้กำลังพลนำไปใช้ในการบริหารงานและปฏิบัติงานได้เหมาะสมกับหน้าที่ จึงเน้นให้เรียนรู้เกี่ยวกับงานสายแพทย์ที่จำเป็น ได้แก่ วิชาการระบบบริการสุขภาพ ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์สาธารณสุขของประเทศไทย เชื่อมโยงสู่ระบบหลักประกันสุขภาพของประเทศ ระบบบริการสุขภาพของกองทัพเรือ และการศึกษาดูงานระบบบริการสุขภาพของโรงพยาบาลภาครัฐ และเอกชน วิชาการแพทย์ทหาร มีเนื้อหาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของแพทย์ทหาร การปฏิบัติการทางการแพทย์ สนับสนุนการปฏิบัติการทางทหารของกองทัพเรือ นอกจากนี้ยังได้บรรจุวิชาเวชศาสตร์ทางทะเล ซึ่งเป็นพื้นฐานความรู้สำคัญที่เป็นอัตลักษณ์ของ พร. สำหรับจุดอ่อนของหลักสูตรฯ คือ 1) ระยะเวลาในหมวดวิชา เสนาธิการกึ่งน้อยกว่าหลักสูตรของ ยศ.ทร. กว่าครึ่งหนึ่ง ทำให้การเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติน้อยเกินไป เวลาของการเตรียมข้อมูล การจัดทำเอกสารสำหรับนำเสนอ และการจัดทำรายงานมีน้อยเกินไป ซึ่งผลจากการประเมินของผู้เข้ารับการอบรมในปีงบประมาณ 2567 เห็นตรงกันว่า วิชาเสนาธิการกึ่งมีประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง แต่เวลาในการค้นหาข้อมูลและระยะเวลาในการเตรียมตัวนำเสนอมีน้อยเกินไป 2) ขาดโอกาสในการเรียนรู้เกี่ยวกับภารกิจของกองทัพเรือ ในหมวดวิชาปฏิบัติการทางทหารและการใช้กำลังรบของ ยศ.ทร. 3) ขาดโอกาสในการเรียนรู้และการสร้างเครือข่ายกับกำลังพลจากหน่วยงานอื่นของ พร.

ภาพที่ 1 การเรียนวิชาการแพทย์ทหาร

ภาพที่ 2 การศึกษาดูงานโรงพยาบาล

การพัฒนาหลักสูตรเหล่าทหารแพทย์ชั้นนายเรือ

จากการสืบค้นข้อมูลการจัดหลักสูตรเหล่าทหารแพทย์ชั้นนายเรือ พบว่า หลักสูตรฯ ได้รับการอนุมัติจาก ยศ.ทร.ให้ดำเนินการจัดการอบรมตั้งแต่ปีงบประมาณ 2549 ซึ่งภายหลังการจัดหลักสูตรในแต่ละปี กวก.ศวก.พร. จะประเมินผลภายหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรม (After Action Review: AAR) จากผู้เข้ารับการอบรม และนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงในวงรอบต่อไป เช่น การปรับเนื้อหาภายใน การปรับวิทยากร การปรับวิธีการสอนหรือการประเมินผล โดยไม่กระทบโครงสร้างหลักของหลักสูตรฯ และเพื่อการก้าวทันต่อวิทยาการที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งนโยบายและยุทธศาสตร์ของ พร. และ ทร. ที่มีการปรับปรุง กวก.ศวก.พร. จะทำการทบทวนเนื้อหาวิชา จำนวนหน่วยกิต จำนวนชั่วโมงภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อปรับปรุงหลักสูตรใหม่ในวงรอบ 5 ปีตามมาตรฐานการจัดการศึกษา ซึ่งในปีงบประมาณ 2555 ได้มีการปรับโครงสร้างหลักสูตรครั้งแรก เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์กรมแพทย์ทหารเรือในการ “เป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูงและเป็นเลิศด้านเวชศาสตร์ทางทะเล” โครงสร้างหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555 นี้ ประกอบด้วย 8 รายวิชา ได้แก่ วิชาเสนาธิการกิจ วิชาการบริหารงานทางทหาร วิชาการบริหารสุขภาพกองทัพบเรือ วิชาการกู้ชีพและการช่วยเหลือผู้ประสบภัย วิชาเวชศาสตร์ทางทะเล วิชาเสริมศักยภาพการบริหาร วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางการแพทย์และการพยาบาล และวิชากิจกรรมและการบรรยายพิเศษ รวมจำนวน 16 หน่วยกิต 200 ชั่วโมงทฤษฎี และ 144 ชั่วโมงปฏิบัติ⁴ การปรับปรุงหลักสูตรเกิดขึ้นอีกครั้งในปี พ.ศ. 2560 โดยคงรายวิชาเดิม 8 วิชาไว้ แต่มีการปรับปรุงจำนวนหน่วยกิตและชั่วโมงการสอนวิชาเสนาธิการกิจ จาก 2 หน่วยกิต เป็น 3 หน่วยกิต ซึ่งเป็นผลมาจากการประเมินผลของผู้เข้ารับการอบรมว่า จำนวนชั่วโมงการฝึกปฏิบัติน้อยเกินไป เนื่องจากเป็นเนื้อหาใหม่ที่ไม่เคยเรียนรู้มาก่อน ยากต่อการทำความเข้าใจ และ กวก.ศวก.พร. ได้ใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560 เรื่อยมา จนกระทั่งถึงปี 2565⁵

ในปี 2567 กวก.ศวก.พร. ได้วิเคราะห์ผลการประเมินหลักสูตรในปีที่ผ่านมา รวมถึง พร. ได้มีการปรับแผนยุทธศาสตร์ พ.ศ. 2565 - 2568 กำหนดวิสัยทัศน์ที่จะเป็น “องค์กรแพทย์ทหารของกองทัพเรือที่มีคุณภาพ ประชาชนเชื่อมั่นไว้วางใจ” จึงทำให้ต้องทบทวนและปรับปรุงหลักสูตรเหล่าทหารแพทย์ชั้นนายเรือ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2567 มีจำนวน 15 หน่วยกิต 192 ชั่วโมงทฤษฎี และ 160 ชั่วโมงปฏิบัติ โดยยกเลิกหน่วยกิตวิชาภาษาอังกฤษ เพราะไม่เป็นเนื้อหาหลักของหลักสูตรฯ และได้เพิ่มเนื้อหาวิชาการแพทย์ทหาร การวางแผนทางทหาร การปฏิบัติการทางการแพทย์สนับสนุนปฏิบัติการทางทหาร การบริหารจัดการภาวะเจ็บป่วยที่พบบ่อยในทหาร เช่น โรคอันตรายจากความร้อน สุขภาพจิตทหาร จิตเวชทหารและยาเสพติด การบริหารจัดการเมื่อเกิดสาธารณภัย เป็นต้น รวมถึงการเพิ่มทักษะของผู้บริหารในรายวิชาเสริมศักยภาพผู้นำทางทหาร โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับภาวะผู้นำ จิตวิทยาผู้นำ Growth Mindset การคิดเชิงเหตุผล การคิดเชิงระบบ การใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ทักษะการสอน การเจรจาต่อรองและไกล่เกลี่ยความขัดแย้ง นอกจากนี้ยังบรรจุเนื้อหาความสำคัญของสถาบันของชาติ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และการจัดกิจกรรมจิตอาสา ตามนโยบายผู้บัญชาการทหารเรือ (ผบ.ทร.) ไว้ในวิชากิจกรรมเสริมทักษะและการบรรยายพิเศษ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาผู้เข้ารับการอบรมให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีจิตสำนึกในการเป็นทหารอาชีพที่เคารพและเทิดทูนสถาบันหลักของชาติ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ และยึดมั่นต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข⁶

ภาพที่ 3 การนำเสนอเนื้อหาความสำคัญของสถาบันของชาติ ประวัติศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง
ตามนโยบาย ผบ.ทร. (รูปซ้าย) และ การจัดกิจกรรมจิตอาสา (รูปขวา)

===== ประสิทธิผลและคุณภาพของหลักสูตรเหล่าทหารแพทย์ชั้นนายเรือ =====

กวก.ศวก.พร.วัดประสิทธิผลของการจัดหลักสูตรฯ ว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ โดยทำการประเมิน 2 ครั้ง คือ 1) การประเมินภายหลังการอบรมสิ้นสุดโดยผู้เข้ารับการอบรม (AAR) ซึ่งผู้เข้ารับการอบรมประเมินว่า รายวิชาและเนื้อหาในหลักสูตรครอบคลุมเหมาะสม เนื้อหาวิชาสนธิภารกิจ การบริหารงานทางทหาร และการแพทย์ทหาร เป็นความรู้ใหม่ที่ไม่เคยเรียนรู้มาก่อน ทำให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานและการปฏิบัติงานได้ 2) การประเมินติดตามผู้สำเร็จการอบรมภายหลังการจัดอบรมสิ้นสุดไปแล้ว 2 เดือน ทั้งนี้เพื่อประเมินว่าผู้เข้ารับการอบรมมีการเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติงาน และบุคลิกภาพ มากน้อยเพียงใด โดยให้ผู้สำเร็จการอบรมประเมินตนเองและผู้บังคับบัญชาประเมิน ผลจากการประเมินค่าเฉลี่ยในทุกด้านในปีงบประมาณ 2566 (ปีงบประมาณล่าสุดที่ทำการประเมิน) พบว่า ผู้สำเร็จการอบรมประเมินผลว่าอยู่ในระดับดีมาก (Mean = 4.63, SD = 0.52) และผู้บังคับบัญชาประเมินผลว่าอยู่ในระดับดีมากเช่นกัน (Mean = 4.65, SD = 0.56)⁷

ด้านคุณภาพการจัดการอบรม เป็นไปตามหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพการฝึกอบรมของกองทัพเรือ ผลการประเมินในปีที่ผ่านมาจนกระทั่งปีล่าสุด (2566) ผ่านเกณฑ์ ทร. ในระดับดีเยี่ยม โดยการประเมินตามตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐานที่มีคะแนนเฉลี่ยเต็ม 5 ในปีงบประมาณ 2566 มีค่าเฉลี่ยผลการประเมินในภาพรวม เท่ากับ 4.86 และผลการประเมินตามรายมาตรฐาน ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้สำเร็จการฝึกอบรม อยู่ในระดับดีมาก (Mean = 4.00) มาตรฐานที่ 2 ด้านบริหารจัดการหลักสูตร มาตรฐานที่ 3 ด้านหลักสูตรการฝึกอบรม มาตรฐานที่ 4 ด้านผู้เข้ารับการฝึกอบรม และมาตรฐานที่ 5 ด้านวิทยากร/ผู้สอน อยู่ในระดับดีเยี่ยม (Mean = 5.00)⁸

ภาพที่ 4 พิธีปิดการอบรม

==== แนวทางการพัฒนาหลักสูตรเหล่าทหารแพทย์ชั้นนายเรือในอนาคต ====

แม้ว่าผลการประเมินคุณภาพการอบรมหลักสูตรเหล่าทหารแพทย์ชั้นนายเรือของ พร. ในภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม แต่ กวก.ศวก.พร. ยังคงมุ่งมั่นที่จะพัฒนาการจัดการอบรมให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยมีประเด็นการพัฒนา ดังนี้

1. กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้น Active learning มากขึ้น ส่งเสริมการสอนในแต่ละรายวิชาให้ผู้เข้ารับการอบรมได้มีกระบวนการคิดวิเคราะห์ นำประสบการณ์จากการทำงานมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

2. ความแตกต่างระหว่างผู้เข้ารับการอบรม ตามตารางที่ 1 คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรมที่มีชั้นยศแตกต่างกันมาก (ร.ต. - น.ท.) อายุและประสบการณ์จากการทำงานแตกต่างกัน จึงควรวางแผนการจัดการเรียนรู้ และการให้งานมอบหมายที่มีความแตกต่างกัน จึงจะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเรียนรู้ได้สูงสุดตามศักยภาพที่มี

3. ควรเพิ่มเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการทางทหาร ในวิชากิจกรรมเสริมทักษะและการบรรยายพิเศษ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ทราบภารกิจของ ทร. ยุทธการและยุทธวิธีของ ทร. ในการปฏิบัติการทางทหารในยามสงครามและภารกิจทางทหารที่ไม่ใช่สงคราม (Military Operations Other Than War: MOOTW) เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจและสามารถเชื่อมโยงกับการปฏิบัติการทางการแพทย์ที่จะช่วยสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหารของ ทร. ได้อย่างถูกต้อง

4. ด้วยข้อจำกัดของงบประมาณจาก ทร. ที่ต่อไปในปี 2568 หลักสูตรเหล่าทหารแพทย์ชั้นนายเรือไม่ได้รับอนุมัติงบประมาณจาก ทร. แต่ พร. ยังมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาผู้บริหารระดับต้น จึงต้องใช้เงินนอกงบประมาณ (งบประมาณรายรับสถานพยาบาล ทร.) ในการจัดหลักสูตร ซึ่งมีจำกัด จึงควรวางแผนในการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์สำหรับผู้เข้ารับการอบรมที่อยู่นอกพื้นที่กรุงเทพและปริมณฑล

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ จะเห็นได้ว่า พร. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้บริหารระดับต้น แม้จะมีข้อจำกัดของการขาดแคลนกำลังพลในการปฏิบัติงาน แต่ก็พยายามหาวิธีการเพื่อที่จะทำให้กำลังพลมีสมรรถนะในเชิงบริหารจัดการทัดเทียมกับกำลังพลพรรคเหล่าอื่นที่ได้รับโอกาสในการอบรมจาก ยศ.ทร. ซึ่งผลจากการประเมินโดยใช้หลักเกณฑ์ของ ทร. เป็นที่ประจักษ์ชัดแล้วว่า **หลักสูตรเหล่าทหารแพทย์ชั้นนายเรือ** เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ซึ่งจะช่วยให้กำลังพลที่ผ่านการอบรมมีความรู้สมรรถนะถึงพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา พร. ให้เจริญก้าวหน้าสืบไป

เอกสารอ้างอิง

1. Royal Thai Navy. Navy strategy (B.E.2560-2579). [Internet]. [cited 2024 March 4]. Available from: [https://www.navy.mi.th/storage/frontend/article/269/file/th/20yearsplan%20\(1\).pdf](https://www.navy.mi.th/storage/frontend/article/269/file/th/20yearsplan%20(1).pdf). (in Thai).
2. Naval Education Department. General Line Officers Course. [Internet]. [cited 2024 July 10]. Available from: https://www.navedu.navy.mi.th/los/index.php/today/detail/content_id/49. (in Thai).

3. Naval Education Department. General Line Officers Curriculum. Nakhon Pathom: Naval Education Department; n.d. (in Thai).
4. Academic Affairs Division, Academic Affairs Service Center, Naval Medical Department. Medical Corps Officer Curriculum, revised 2012. Bangkok: Naval Medical Department; 2012. (in Thai).
5. Academic Affairs Division, Academic Affairs Service Center, Naval Medical Department. Medical Corps Officer Curriculum, revised 2017. Bangkok: Naval Medical Department; 2017. (in Thai).
6. Academic Affairs Division, Academic Affairs Service Center, Naval Medical Department. Medical Corps Officer Curriculum, revised 2017. Bangkok: Naval Medical Department; 2024. (in Thai).
7. Academic Affairs Division, Academic Affairs Service Center, Naval Medical Department. Graduate monitoring and evaluation results for fiscal year 2023. Bangkok: Naval Medical Department; 2023. (in Thai).
8. Academic Affairs Division, Academic Affairs Service Center, Naval Medical Department. Self-assessment report 2023 according to the Navy training quality assurance criteria. Bangkok: Naval Medical Department; 2023. (in Thai).